

Rektor

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar avseende två betänkanden om Komplementär och alternativ medicin och vård (era dnr S2019/01774/FS, S2019/02695/FS)

Karolinska Institutet har anmodats att lämna yttrande över betänkandena Komplementär och alternativ medicin och vård – säkerhet, kunskap och dialog (SOU 2019:15) och Komplementär och alternativ medicin och vård – ny lagstiftning (SOU 2019:28). Bifogat yttrande har utarbetats av professor Ann Langius-Eklöf och professor Lena Nilsson-Wikmar, båda vid Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle (NVS).

Karolinska Institutet överlämnar härmed gruppens yttrande.

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Ole Petter Ottersen efter föredragning av specialist Erik Forsse.

Ole Petter Ottersen

Erik Forsse

Bilaga

Remissvar om Komplementär och alternativ vård – säkerhet, kunskap, dialog

Utredningen är gedigen och vi svarar mot det som i utredningen berör utbildning och forskning som är universitetets ansvarsområde. Vi anser att utredningens benämningar av Komplementär och alternativ medicin (KAM) och Komplementär och alternativ vård (KAV) är angeläget för att underlätta för medborgarna att ta till sig information. Dock är benämningarnas användning i utredningen tvetydig.

Förslaget som berör KAM i vårdutbildningar, dvs. att införa i storleksordningen 1-2 högskolepoäng i grundutbildningar för personal inom hälso- och sjukvården, ställer vi oss i grunden positiva till. Detta förslag är angeläget för att samhället får del av senaste evidens inom området. Det är viktigt att det är universitet och högskolor som får det uppdraget. Vi ställer oss frågande till varför detta inte gäller alla utbildningar inom hälso- och sjukvården som till exempel arbetsterapeuter, tandläkare, tandhygienister, biomedicinska analytiker och logopedier. Som vi förstår så föreslår inte utredningen en förändring av examensmålen i högskoleförordningen vilket vi instämmer i. Utredningen föreslår att lärosätena ska tillse att programmen har egna lärandemål specifika mot KAM. Vi instämmer med förslaget då de examensmål som finns för grundnivå enligt högskolelagen och de mål som finns för varje program i högskoleförordning täcker in detta och att det är tillräckligt att införa lärandemål på programnivå. Det är dock viktigt att båda begreppen (KAM och KAV) åsyftas tydligt i lärandemålen.

Utredningen lämnar sin syn på förbättringsmöjligheter inom KAM-forskningen. Bland annat ges förslag att SBU får ett regeringsuppdrag att utvärdera komplementära metoder som kan vara aktuella som behandlingsmetoder som vi ställer oss positiva till. Vi är också positiva till förslaget att införa KAM-variabler i existerande kvalitetsregister. Utredningen föreslår inte någon särskild satsning, utan mer att forskarna ska konsolidera sin forskning. Det är KAM-branschens egna medlemsorganisationer som bör avsätta medel för egen FoU-verksamhet och att de kan söka befintliga medel till exempel från VR. Detta är lite motsägelsefullt då utredningen inte anser att forskningen inom KAM ska byggas på deras egna villkor och att området saknar spetskompetens i forskningsmetodik. Utredningen menar även att det är angeläget att området omfattar mer tvärvetenskapligt samarbete. Vi anser att det vore av nytta, för att säkra evidensgrunden, med särskilt riktade medel i någon form där det tydligt framgår att forskningen ska vara tvärvetenskaplig. Det är mycket angeläget att forskningen utförs inom akademien. Förslaget att kräva att sjukvårdshuvudmännen genomför vetenskaplig utvärdering när de avsätter projektmedel är positivt men det är viktigt att den utförs inom ramen för akademien för att säkerställa högkvalitativ forskning.